

Līvli

KK

Nr. 3.

1937.

Aigakāra "Līvli" ulzāndamist tygub

Ākateeminer Heimoklubi Helsinkis.

Märts.

Īnda 10 sant.

Seismōz aigast.

P y v a s t ū t j a v o n z i s t

l e j a v ū t a m ū d a m a d l u g g i j i d ū n !

Jāņ nag. 1.17, 18.

Ala kārtai; Ma ūob se
ēzmi ja se perri, ja se
jelzi, ja ma vol kūclōn ja
varpli, ma ūob jelsō īganōst
īganō ja min käds at kūc-
lōm ja ell vōtmōd.

Lejavōtamōd at vond
Jumal rouvōn rīem pyvad
aigastōd sādin, ja at vel
ydstyd. Mikspierast? Siepierast,
ku yl lejavōtamōd Jumal
rouvz mādlībōd ents Pāstajiz
ylzōnūzimist kūolinist; ja
tām ylzōnūzimi um se viš
pūcij, mis pāl Jumal rouvz
vōihōd ents usk ja lūctōks
pānda. Siest ka apostōl Pau-
lus kītōb, ku, až Kristus
āb volks virgtōt kūolinist,
siz ama jutlōz yl tām volks
ilm tāntōkstō, ama usk volks
ilm tāntōkstō, ja amad volkst
vel ents patud sīzel. Set
jutlōz yl viēgtōt ja ylzō-
nūzōn Kristus āndab uskōn
ja lūctōksōn puojō. Az
Kristus āb volks sānd yl
kūclōm ja kūclōm vald pe-
līzkād siz mityōdōn āb volks
mittō mingist ylzōnūzimiz
lūctōkst. Kuj nej? Siest ku
kūclōm um patud pālka, ja
nej leb pat ja kūclōm ja
ell um tund jegayd rīsting
jaguks. Mityōks rīsting āb
sa vāldin kūclōmōst, siest
ku amad at pattō tiend
ja at pēllōrd aigaliz ja
īganiz kūclimiz. Siepierast
kūclōm vār um pīmdi je-
gayd rīsting sīlmād jeds,
ta um rīsting ama sūr
vijanika, rīsting tām vastō
āb sīita mittō mīded, āb
ka mingi mū vōi midagid
ābōjō. Set yzšajnagi Jumal
vōib pādtō rīstingt kūclōm
ja ell kadst. Ja Jumal
tāb rīstingōn ābōjō leb ents
Puoga, kis sai pēlīzkād yl
kūclōm ja ell. Ta vōtiz
ents käddō kūclōm ja ell
vōtmōd, siest, ku ta um

"jelamiz Izand" ja jelzi
Pāstaji. Ta sai pēlīzkād yl
pat kūclōm ja kure joud.
Kūclōm iz sīita tānda ents
kāds pīddō, ta mūrdiz kūclōm
joud ja astiz kālmast ulzō
jelamizō.

Aga nej ni ka ne, kis
uskōbōd Jezus Kristus pāl,
kis at ēntsta tam kāddō
andōnd, at vabād kūclōm ja
ell joudst. Laz ka nēdi
vel pat pīkstōb ja kūclōm
ādagtōb, aga Kristus rōkan-
dōb nānt pāl: algid kārtā-
gid, lūotigid set min pāl,
kūclōm āb vōi tīedō tāddōn
mīded, siest ku minnōn at
kūclōm ja ell vōtmōd. Ma
ka vol kūclōn, kālmā, aga
sai pelīzkād yl kūclōm ja
ma jelab īganōst īganō, nej
sāt ka tēg mīnkōks yds-
kubs jelam, laz kyl aigali
kūclimi tād jaguks tulgō.

Nej uskiji rīsting
vōib, lūctōs Jezus pāl, va-
ga sydamōks varplō kūclō-
mōn sīlmiz, siest, ku ta
tīedab, ku kālma tagan tām-
mōn pāistab sīeldistiz iga-
ni jelami touvōz. Kūclimi
um set aigali, kālma um
set lītiz aīga pāl, ta
um novdōb kūoz, kus vāz-
zōn leja sāb novvō amast
lālamōst ja vōdlō ylzōnūzi-
miz pāvvō. Siest kūclōm āb
vōi emīp ādagtō Kristus
rouvsti, ku Kristus kāds
um jelami ja īgani pyva-
lit. Ja selli lūctōks an-
dab īuba sīes jelamizōs
joudō, īrmō ja rīemō, kān-
datō lālamtō ja mūrtō ja
āndab perizōks ābkārtajiz mīel
kūclōm vastō, tieudōs, ku
tām usk ja luotōks āb ūo
ilm tāntōkstō, aga sīen um
vis puoj - Jezus Kristus
ylzōnūzimi lejavōtamōd ūondzōl.

Aga vōlgōd lejavōtamōd
ka jegaydōn ents viēi yl-
zōnūzimiz pāva. Vōlgōd ne yl-

zōnūzimiz pāva ents patist ja ilm mīrtō jelamīzōst, tuodlīzōs parantimizōs ja usks ja sāgō jegayks Jezus alumnikaks ja jāgvōtajizōks tām ylznūzimiz jūs, ja perizōks igariz jelamiz jūs touvōs. Volgō siz lejavōtamēd tuodlistiz ylzmūzimiz pyvāi.

F V.

Mel.Jezu,dzīvība man esi.

Riemlist loulō tāmpō līlam, Kālmast lānd um Pāstaji; Kūolōm vīndajistō pālam.- Halleluja, Jumal ni Mādkōks um, mis ri līb viggō. Kālmast pūzōn, ammō tiggō Jezus mēsti kylgō vīb, Tāna veggi abli līb.

Pāva,kis lekš māzō ūdōn, Kien tagan mēg itkīzōn, Kien tagan um sydem pāoddōn, Kien tagan meg kaipizōn, Ni um kārgōn uāpāl yldzi, Cīest laz killēg loulōs kildzi Tienandōks, um loppōn yō, Se um vegiz Jezus tyō.

Paista Pāva, lemnō sētēs Paista,Jezus,sydenō, Paista,kylmō jarakātōs, Kievadōn pan,yrgōmō;- Puskud ēdriksōm ruoikigid, Amād pūd tež ālastigid, Kylma ab sā jāmstamō Tāddōn emīp ēdrōntō.

Kievad pāyaliki laistab, Tyjad kāczōd virgōbōd, Jelami ni nāntōn paistab, Kis ents kālmis maggōbōd; Maggigid set, matab mēdi, Nej iz,neme matiz tēdi, Kālmast amđi kūolipi Nustab ylzdō Pāstaji.

Jezus ajjōn um mād vaimō Ylzsō patud unstō īz; Virtōt mēg Tān sōnast saimō, Kūolōm joudstō Ta mād vīz:- Tienandōks laz Tāmmōn killēg, Sydam,sidtōt,Tām jūs pīlīs, Halleluja lōlamō, Cuvōs tāmēn āndamō.

Ūdsō joudsō,ūdsō vainsō, Jezus,Sinnōn,palkēgān, Jelgōm mēg yd Sin ciusō, Sīuda,ātō,kulōgōm; Vandī patidi abī vīndē, Algō legāt ne mād rīndō;- Jegayks sāc pyvastōt, Kis leb Jezus alestōt.

K.Mythesl pierrō.

Kūolōn.

Kūolōn um ja mattōt 13 mārts kū pāvan Andrejs Enkis, Mazirbe kylast, 65 ai-gastō vana.

Volgō tām jengōn arm.

Ma tāb lādō,ma tāb lādō, Jezustō tāb mina nādō;- Se um yd min ama tāni, Tām jūr tūlda,touvōz sāni, Ja siz vōlda Jezus jūs.

Vālikš mīeldō,vālikš mīeldō, Sieda ītō pāllō sielēdō, Sieda yuō yd set tādō, Laz ma vōigō touvōz sādō, Nādō ouvōs Jezusō,

Siz ma kūlub,siz ma kūlub, Ku ma ykškōrd touvōz tulub Vegist Jumal kitimistō, Engōld kilzist lōlamistō, Tienandōkstō Jecusōn.

Mis ma nādō,mis ma nādō, Sāb,ku vōib pīds Z ālemt kādō,- Jumal jālgebōe nāb sieda, Mis mityks,mityks ab tīeda, Mis ab jōda kītē sū,

Paradīzō,paradīzō, Tāb ma nuttō,tāb ma kyzzō,- Vōta sīnō īpi mīnda, Sieda ītō pālab Sīnda Ans ārmaz Jezus ma.

G.Knack pierrō.

Līvōd īt tyōstō.

Kyl se vol juba jed-mōl kūltōt, ega ni sai Līvōd īt juod "Fenno-Ugria Höimu-büroo" pūolst ofitsiell tieut, ku väggō ouvōstōt Eesti Riigivanem um tārnōn līvlist rovkuoda nustamiz ja guiks 10,000 Eesti kronō (=piigā) taga 14,000 Latvija latō), sā Süomēnāid volks sādōb vas-tali summa, mis volks 200,000 Süomēnā markō (= emīp ku 22,000 latō). Süomēnāid sāb, mū vail, kēratōt, ku sūrd kulturel-list ītēd at vālikstōks jūs samidi astōn līvlist pierst, ja ku līvlist rovkuoda nustamiz aza volji palāip sielām, kuj kunagid. Ne mōtlijid set, ku mād bōvplān volji tōrōz ja va-na mūodi ja ne papādi ents architektōdōn ud piān tiem.

Tienandōksōks ylīst mād-

lōs um perāzōks muraglist sydamōks tieutōmōst, ku Līvōd yt Ventspils - jaq, kis min-gist aigastō tāgižpēdin nej jelzistiz īrgiz kulturellist työdō tiedō, um leb ents ytlis pasivliz volmiz, nej kōgaz tund, ku vālikstōks pūold sāb kyzdōt tām lik-vidlerini.

Līvōd yt siktar.

Kyndajiz pālandōks mūldan.

Ma kyndab ja ägstōb Sinda, musta mūlda, Ja kyla ku aiga Jūoksōb siemgōd kūlda Min kādst sinnō.

Siz vōta sa tānda, Pida, voida, jōvist Kunts allōks sāb voruks Pūdō tīglis rōvvist Iz ents sylsō.

Ku japsub siz vīla, Ända tämmōn joudō, Laz kazag ta valmōks, Vodlōs vikat roudō Nītijiz käds.

Lerbe Rāndali.

Kuj David nīn um suggōn.

Yks pucis um lānd entsōn votsōn kūožō. Riek pāl ratstōn tämmōn vastō yks kōpig. Kōpig kyzzōn, kus ta lēji. Puois kītōn, ku ta lēji kūožō votsōn." Tul nīn ypi," kītōn kōpig," minnōn um puoisō vajag. "Kujjernō sa minnōn palkō āpād?" Kyzzōn puois. "Vīzkymdōkaks vakkō rādō yl aigast; kuj sin nim um?" kyzzōn kōpig. "Min nim um David." Jōvist, David land kōpigōn ypi. Ku ni ne attō nīns, siz kōpig nägtōb. Davidōn smad ents tubad, aga ydō tubbō sillō ab lass. Sīnō ab tūođiji mityks lädō. Ni puois jellōn sāl kuolm aigastō ja pellōn sada vīzkymdōkūz vakkō rādō. Puois mōtlōn, kus ta ni laz gläbbōg sīe rā. Ta vīnd vīzkymdōkaks vakkō Üdkyla ja Sīkrōg vailō, ja gläbbōn kōnkad tagan mōtsan-ajgō mā sillō. Iz kītōn, "laz ni oks ja oks dants-tīji dantsōgōd tām rā ym-mar." tuoz vīzkymdōkaks vakkō vīnd Sōna tarrō ja kov-vōn mā sillō. Periz vīz-

kymdōkaks vakkō ta vīnd Irai joug tagan, gläbbōn kōnkad sillō ja kītōn: "Laz kazakōd dantsōgōd ymmar," Pierrō sieda pucis um yr-gōn kōpigōks kīvō, kītōn, ku kōpig andaji tämmōn veitō syödō. Kōpig pānd David vizzō, vizatubas volds ta um vōind nādō, ku kōpig juga ūomōg ratstab jedspēn ja piedagō mīded gläbub. Ku kōpig lānd jedspēn, nei puois lānd vānt-lōm, mis sāl um. Nā, ta nāb, ku kōpig um gläbbōn sīnō kieldtōt tuva vōtīm. Puois vōttōn vōtīm, klōksōn tuba vāldip ja lānd sillō, tubas um vond sur lōda, lōda pāl pāgin rāntidi, yks kybar, tībōd ja kindōd. Puois yrgōn rāntidi vānt, lōm. Yd rantō pāl um vond kēratōt: "Kovalōz rāntōd" ta yrgōn nēdi vāntlōm. Rāntōd sillō um vond kēratōt: "Kis sie kybar panab pāzō, se tiedab smad rov mōtkōd, kis ne tībōd panab entsōn jūrō, se vōib lindō ne ka lind, ja kis kindōd viedab kāddō, sien, ku ykskōrd krōpsōb, sugub ūrga jeddō, ku kakskōrd krōpsōb, sugub joug, kuolmōz kōrd krōpsōs sugub jāra." Ni puois pand kybar pāzō, tībōd jūrō, kindōd kāddō ja yrgōn lindō jedspēn. Kōpig sānd sieda tieudtō, pānd tagan. Ku kōpig vond pigataga jūs, nej David vieddōn kuolm kōrd, ja suggōn jāra nej ku kōpig ab ūo pāzzōn emip nej pakānd yllō. Pierrō, ku kōpig tez um vond lezgōl, David krōpsōn ykskōrd, nej suggōn Königūrga Sīkrōgōl. Sāl ylyökōs um kōpig mūrdōn jalaga jara, siest ka ūrga sānd entsōn nim. Ni kōpig ailōn lōnkōs pucisōn tagan, nej puois krōpsōn kuolm kōrd, ja suggōn jāra. Jarrō yrgist nuttō Nabaljaraks sē-pierast, ku kōpig sāl ylyökōs um entsōn mag jara-vientōn. Ailōn ta um vel valdad māgud sāni Üdkyla tagan ja nuttōn: "Pyva piški, ni ma vientiz mag jara." Nej ka piški yldiū tund ja puotkastōn kōpig puruks. Ni David sānd tykkīz kōpig rikuz entsōn, Siz ta um kovvōn ka vel ents rā mānald ulzō, lānd ūlītōr māgud ala ja nuastōn entsōn sur nīn ylyzō mis sai nut-

tōt David nīnōks.

H.Gerbach.

Mārōneitst kāypdōld.

Mārōneitst tul līvliz tarrō
Kaitsōm ents nīemōd barrō;
Līvli kīliz nīemōd jara
Kitiz, min ūd um se tara.

Mārōneitst lekš itkōs mierroš,
Ja siz īling sugiz pierroš,
Ūrgiz jōgta ylzdķierō,
Jōvgōz tegiz tarrō vierō.

Sāl kus jednōi vīla kaziz,
Īling matiz mā, nej taziz
Jōvgōkōnkadōks, ja tara
Kadiz neme māpāld jara.

Mier kāzgōnd.

Um vond selli nālga
sigast, ku miersō um väggō
veitō kēllō vond. Siz um
lānd ūd pūlpāva ūdōn yks
miez yksiggi pīlkvōrgidi ēšan.
Vōrgōd sizzōl eitōn ta um
palīon Jūnsłt, ja nej ku ta
um ka mūzkant vond, siz
kidōn perizōks vel ūd loul.
Yldīp, ku ta um loptōn lou-
lō kiltō, ta um nānd, ku
vež lāja kylgs um yrgōn
likkō. Ezmōks ta um neme
rāz ādagēn ja siz ta um
nānd, ku viedst mūzōb ulzō
väggō kmas mārōneitst sūrd
pitkad vīrist ibukstōks. Mā-
rōneitst um kitōn, slēt ta
ādagōg, ku ta tāb tarōks
rāzki rōkandō. Kalamiez um
eitōn rišt jeddō ja kyz-
zōn, mis siz ta tāmētō tāb.
Mārōneitst kitōn: "Min iža vol
ullō ja kūliz, ku sa nej
knaisisvīzis kiltist vied pāl;
ta kāimiz mīndā, laz ma sīn-
da pēleg ypaiz tūlda ents
mūzikōks mād kāzgīnīz, mis
mādiēn kūodin at." Kalamien
um rāz iirm vond ja Mārō-
neitst sieda nāds um vel
kitōn: "Ala kārta mittō mi-
dagid, tul julgīstiz minnōn
yņi, mā sīnēa vīb amāti
leb."

Siz kalamiez um jet-
tōn entē vōrgōd mierroš.
siddōn lāja riklieud jūr viz-
zō, eitōn rišt jeddō, astōn
lajast ulzō ja lānd mārō-
neitstōn tagan. Vež um lag-
gōn vīldīp ja ne at lānd
mierpuoijs, kūodin sīezō kūo-
zō, kus mārōrouvēn ne kāz-
gōnd at vond. Ūds kūožōs,
kus kivid pāl sma ymnar
at kāzzōnd knāssōd kāvōd,

ta um sānd neme kūogid
sizzōl vīdōt, kus um selli
kīlaz yldzōm nādōb vond, ku
te ents silmadōks mittō kuj-
gid āb ūo vōind sie pāl
vaptlō. Ta um iend nārbō-
nōks. Siz se īz mārōneitst,
kis tānda mierpuoijs vol
tūnd, um andōn tāmmōn sil-
mad vieta ja silmad ārōn
kujastimizōks. Sīes vieds sil-
mi piezzōn ja andtōt sil-
madārōn kujastōn kālamiez
silmad ist julgōt emip ja
ta um ni vōind vapt, lō
ama mārōrouv ouvōm pāl.

Kāzgīpis um vond pagin
mārōrouvsti ja ne amad at
väggō lipsnad tam vastō vond.
Um tund ka brūtgana ents
brūtōks, ja at pallōnd, laz
ta ka tās kiltōg nej, neme
ta lājas um kiltōn. Kālamiez
um kiltōn ja amad at sa-
nōd vītālistōks ja vonzistōks.

Mierpuoijs kālamiez um
vond kuolm yōdō ja kuolm
pāvvō, aga sīga um tāmmōn
nej kierdistiz lānd, ku ta
um mōtlōn, set uomēgōn volm
ja um yrgōn rōkandō, ku
tāmmōn ni volks lēnist ents
vōrgōd ulzō viedam. Siz se
iz mārōneitst, kis tānda vol
ala tūnd, vīz ka ylzdō ja
pāp sie silmadārōn, missōks
ta ents silmi vol pūstōn,
yņi vōtam, mādlimizōks.

Ylzdō tund kālamiez um
astōn lājjō ja um yrgēn
ents vōrgidi vīeddō, ne at
vonnōd nej kēllō tādōd, kuj
ta sie ents igas iz ūo
nānd. Ku ta um kuodai lānd,
siz amad rōuvz at imlō-
nōd. Kylanikad volt mōtlōnd,
ku ta um jara upandōn,
ja ist sāt eru, kus ta
yā sie sīga um vond. Ni
set ka kālamiez iz sai tieu-
tō, ku ta um kuolm yōdō
ja kuolm pāvvō jara vond.

Siz ta um nīzōn, kuj
tāmmōn um lānd, ja um nān-
tōn, kis sieda āb ūot us-
kōnd, nāgtōn silmadārōn, mis
ta mārōrouv kādāt vol sand
ja mingiz mītyks rištīng
ma pāl kūddō āb muošta.

Dr.O.Leorits
kubbō kuordōt nīzist.

Ulzāndajī:M.Stalte.

Tuoimiji:K.Stalte.

Adress:Mazirbe, Lātvija.